

ДЕЛЬФІНОТЕРАПІЯ ЯК ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ

Багато фахівців зі всього світу протягом кількох років займаються проблемами психологічної реабілітації методом дельфінотерапії.

Ще десятки років тому, цю ідею і її наслідувачів вважали божевільними. Але, вчені Великобританії, ще в 1978 році дослідили сприятливу динаміку у спілкуванні дітей з дельфінами. Застосування методу дельфінотерапії в Україні є досить новим, йому не більше 4-5 років. Цей метод потребував, як практичної, так і теоретичної розробки, хоча з 70-х років ХХ ст. цей напрям посилено розвивався за кордоном, виявлена інформація дає лише приблизне уявлення про напрям роботи саме в цій галузі.

Дельфінотерапія - це альтернативний та нетрадиційний метод психотерапії, заснований на взаємодії з дельфінами. Процес відбувається під наглядом професіоналів - лікарів, тренерів, психологів, психотерапевтів і ветеринарів. Під час терапії дельфіни можуть гратися з людьми, плавати з ними, катати їх на спині та шукати їхньої ласки. Ефективність цього методу психотерапії була і залишається предметом наукових дискусій.

Дельфінотерапію можна розділити на два напрямки.

Перший - це вільне спілкування між людиною і твариною, з мінімальною участю професіонала. У цьому напрямку людина встановлює відносини з дельфіном, і сам може вибирати метод взаємодії, звичайно, в допустимих межах. Роль фахівця полягає в тому, щоб забезпечити безпеку як тварини, так і людини.

Другий - особлива комунікація. Спілкування відбувається з твариною через фахівця, що має психотерапевтичне значення для людини, тоді як взаємодія з дельфіном відбувається лише як фон або оточення. Більш детально можуть розглядатися питання фізіотерапії, педагогіки, психотерапії та багато інших - це залежить від конкретних потреб людини і фахівця. Терапія може проходити як індивідуально, так і в групах.

Психотерапія з дельфінами ґрунтується на їхніх природних особливостях, таких як: високий інтелект у поєднанні з унікальними фізичними особливостями, грайлива поведінка, використання невербальних засобів і особливе ставлення людини до дельфінів.

Спілкування з дельфінами може

- Змінити наше ставлення до себе, а також до людей, які нас оточують, і до природи нашої планети.
- Допомогти людям вийти із самоізоляції і, так само, розвинути інтерес до зовнішнього світу, що є необхідною умовою для відновлення та оптимізації соціальних стосунків.
- Допомагає активізувати структури мозку та функціонування всього організму.
- Сприяє розвитку мови та сенсорно-моторних навичок у дітей зі зниженим інтелектом.
- Допомагає розвитку особистості.
- Допомагає компенсувати дефіцит позитивних емоцій і надає підтримку не тільки дітям, а й дорослим, які перебувають у стані самотності або дезадаптації.
- Створює умови для зміцнення контакту між терапевтом і дитиною.

Існує курс дельфінотерапії для дітей, який складається з трьох етапів:

Перший етап - підготовчий, який передбачає знайомство з особливостями дитини, збір анамнезу, бесіду з батьками або опікунами дитини, прийом запитів і спільне складання плану корекційної роботи.

Другий етап можна назвати основним. На цьому етапі корекційна робота проводиться переважно в ігровій формі. Ігри підбираються таким чином, щоб забезпечити завершення корекційної роботи. Гра є одним з основних компонентів психічного розвитку дитини і допомагає в дельфінотерапії. Дельфіни зазвичай більш грайливі, тому що між дитиною і дельфіном все відбувається взаємно. Це також впливає на психологічні та фізичні здібності дитини. Зазвичай вони грають у футбол або волейбол, спілкуються з дельфіном, обіймають і пестять тварину. Психолог спостерігає або допомагає у всьому цьому. Ігри та тактильний контакт поєднуються з фізичними вправами, спрямованими на розвиток просторової орієнтації та моторики.

Третій і завершальний етап - заключний. На цьому етапі фахівці, які тривалий час спостерігали за процесом дельфінотерапії, роблять висновки.

Дельфінотерапія дуже швидко розвивається в Україні і не лише визнана зарубіжними науковцями в цій галузі, але й українські науковці співпрацюють з іноземцями та беруть участь у всесвітніх міжнародних симпозіумах дельфінотерапії.

Таким чином, дельфінотерапію можна розглядати як самостійний і автентичний метод психотерапії, який використовується вже тривалий час і є широко доступним. Взагалі зоотерапія сьогодні досить поширена,

але кожна людина має можливість сама обирати, з якими тваринами їй найбільш комфортно і приємно працювати.

Список літератури

1. Кабашнюк В. О. Психофізіологія: [навч. посібник] / В.О. Кабашнюк, В.К. Гаврилькевич. – Львів: «Новий світ - 2000», 2006.- 200с.с.12

2. Колупаєва А. А. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: [наук.-метод. посіб.] / А. А. Колупаєва, Л. О. Савчук. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. - 274 с.

3. Матвеевої М. П. Спеціальна психологія: [тексти]. - Ч. 1 / М. П. Матвеева, С. П. Миронова. - Кам'янець-Подільський: Інформаційно-видавничий відділ Кам'янець-Подільський держ. ун-ту, 1999. - 158 с.

*Науковий керівник:Тетяна КРАСВА,
асистент*

УДК 159.9-053.6:314.15(043.2)

Дар'я ГОНЧАРЕНКО

Національний авіаційний університет, Київ

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРИРОДИ КОНФЛІКТІВ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Поняття «конфлікт» має досить широкий спектр значень. Цим словом ми можемо назвати як військові зіткнення так і міжособистісні суперечності. В психології конфлікт пояснюється як емоційна напруга (хвилювання), яка виникає в результаті зіткнення протилежних імпульсів чи нездатності узгодити, примирити внутрішні імпульси з реальністю чи моральними обмеженнями. Простими словами це стан дисгармонії в стосунках між людьми, ідеями або інтересами. [2]

Підлітковий вік вважається складним за багатьма своїми характеристиками. Дитина починає стикатися з дорослим світом, порівнювати себе з оточуючими, будувати власне «Я».

Максимова Н.Ю. виділяє основні протиріччя підліткового віку:

1. Перехід з дитинства в дорослість.
2. Одночасні процеси індивідуалізації та соціалізації.
3. Протиріччя між психічними процесами і лініями дорослішання.
4. Протиріччя між активністю та нормативністю.